

COM PODEM PROTEGIR EL PATRIMONI?

Els municipis compten amb elements patrimonials que expliquen part de la història que ens és comuna i que dibuixa els aspectes del passat que ens ajuden a comprendre, també, el nostre present. Alguns d'ells són imprescindibles per a reconèixer la identitat dels nostres pobles i els ajuntaments tenen competències per a promoure la declaració de béns patrimonials per a garantir la seva protecció, així com també mecanismes per a la seva conservació.

En aquest sentit, el dia 25 de setembre va tenir lloc, al Museu de la Mediterrània, una sessió destinada a tècnics i càrrecs electes de municipis de la comarca per a tractar amb detall tot el què cal saber i aplicar per a garantir la protecció i conservació dels béns patrimonials que tenim als respectius municipis. Aquesta és, entre altres, una acció que ens reafirma com a espai de referència en la intervenció patrimonial i que treballem dia rere dia per a consolidar-lo.

Volem compartir-vos, també, que actualment està en procés l'elaboració de la nova Llei del patrimoni cultural. Us animem a participar en la recollida de propostes entre el sector cultural i la ciutadania al voltant de la matèria de la protecció del patrimoni cultural ja que aquesta llei esdevindrà, quan sigui aprovada, la normativa cabdal per a la defensa del nostre patrimoni.

Detall de la porta de Sant Pere de la Vall

EN AQUEST NÚMERO

Camp d'aviació 318 de Canet

L'oferta educativa als municipis
del Baix Ter

Entre nosaltres; el trimestre en flaixos

Agenda MST-Baix Ter

CAMP D'AVIACIÓ 318 DE CANET

PROJECTE TÈCNIC PER A ACTUACIONS DE CONSOLIDACIÓ PATRIMONIAL

Durant la primera meitat de l'any 2022, a demanda de l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà, mitjançant la línia de servei d'estudis plans i dissenys del Museu de Suport Territorial-Baix Ter, es va redactar l'informe tècnic per a la **declaració de Bé Cultural d'Interès Local dels elements de l'Aeròdrom republicà 318 de Canet de la Tallada**. El Consell Comarcal del Baix Empordà, al seu torn, l'any 2023 va aprovar el document i amb ell la consegüent declaració de BCIN.

Ara, amb els elements declarats, el municipi està decidit a realitzar un pas més i treballar per la seva consolidació. Per aquest motiu s'ha dirigit al Museu de Suport Territorial-Baix Ter per tal de rebre assessorament i ajuda sobre com actuar per tal d'aturar els processos de degradació i pèrdua de valor patrimonial.

El primer pas que s'ha realitzat és el de la redacció d'un projecte d'intervenció en aquest element patrimonial enfocat a la consolidació de les estructures. Aquest treball, encarregat pel MST-Baix Ter, l'ha portat a terme l'arquitecta especialitzada en intervenció en patrimoni arquitectònic Adela Geli Anticó. La redacció del projecte va acompanyada d'una memòria valorada a partir de la qual l'Ajuntament de La Tallada d'Empordà té previst sol·licitar subvencions per tirar els treballs endavant.

En aquests moments l'Ajuntament de la Tallada i el Museu de la Mediterrània, a través de MST-Baix Ter, continuem treballant coordinadament per avançar en la conservació i difusió del patrimoni de la Guerra Civil espanyola mitjançant els elements protegits com a BCIL de l'Aeròdrom Republicà 318 de Canet.

Refugi gran de l'Aeròdrom 318 de Canet de La Tallada

L'OFERTA EDUCATIVA ALS MUNICIPIS DEL BAIX TER

ADAPTACIÓ DE CONTINGUTS I AMPLIACIÓ DE L'OFERTA

Des de fa uns cursos el Museu de la Mediterrània, a través de MST-Baix Ter, ofereix a l'alumnat de les escoles d'aquest àmbit (Bellcaire d'Empordà, Pals, Ullà i Verges) l'oportunitat de fer unes activitats educatives compartides que apropin els escolars al patrimoni, natural i cultural, del territori.

El vincle amb les escoles s'ha anat reforçant i el ventall d'activitats que s'ofereixen també s'ha ampliat, fent que cada curs escolar pugui trobar les activitats que coincideixen millor amb els continguts pedagògics que regeixen cada nivell educatiu.

En aquest sentit, enguany s'ofereixen un total de 10 activitats que inclouen sortides naturals, tallers de caire històric i antropològic, visites guiades per escolars i activitats de descoberta. Una part d'aquestes activitats provenen de l'oferta educativa existent al Museu de la Mediterrània; no obstant això, un terç d'aquestes són activitats o visites que s'han anat dissenyant i produint en funció de les necessitats detectades, responen així a les demandes i propostes que ens han arribat dels propis equips docents dels centres educatius amb qui treballem.

Aquestes activitats educatives creades de nou són les visites guiades dels pobles d'Ullà, Bellcaire d'Empordà i Verges, ja que les respectives escoles han estat interessades en oferir al seu alumnat una visita de coneixement de l'entorn. Per això hem partit dels continguts històrics i patrimonials d'aquests municipis que hem ofert en visites guiades per a públic adult en diverses ocasions i els hem adaptat al nivell educatiu de l'alumnat pel qual se'ns ha sol·licitat la visita.

Des de Museu de Suport Territorial-Baix Ter continuem oferint serveis com els aquí descrits per a esdevenir un espai de referència que aporta recursos d'utilitat per a les escoles que eduquen els nostres infants, per tal que ara i en el futur aquests siguin coneixedors del patrimoni que els envolta.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

A continuació us presentem en format breu alguns dels treballs que hem desenvolupat aquest trimestre en el marc del programa de Museu de Suport Territorial.

CICLE DE VISITES GUIADES “SORTIDES PEL BAIX TER”

Enguany hem programat, per quart estiu consecutiu, un cicle de visites guiades a cadascun dels pobles que formen part del projecte Museu de Suport Territorial-Baix Ter.

En aquesta ocasió han sigut nou visites que han aprofitat la història, el patrimoni i la cultura de manera gratuïta al públic que ha assistit a les diverses sessions. S'han visitat les diverses esglésies parroquials, els nuclis antics, els elements patrimonials de protecció de les viles medievals (muralls, torres, torres de guaita, castells, ponts, etc.), molins hidràulics, espais amb vistes panoràmiques del paisatge, etc. És a dir, a través de les visites guiades, s'ha pogut oferir un repertori vast i variat de coneixements generals de l'àmbit territorial del Baix Ter i concrets de cadascun dels pobles que s'ha visitat. Una ocasió única per a conèixer més i millor el lloc on vivim i que ens agrada transmetre als qui també volen aprendre'n.

Un total de 212 persones han pogut gaudir al llarg de tots els dissabtes dels mesos de juliol i d'agost de visites guiades portades a terme per diverses guies coneixedores del territori, de la seva història i les característiques del seu patrimoni. S'han realitzat les corresponents enquestes de valoració a les persones assistents, de les quals en destaca la unanimitat de resposta positiva a la qüestió sobre si assistirien de nou a una visita guiada com la que han assistit, així com les valoracions entre notable i excel·lent tant del nivell de satisfacció en relació als continguts com al nivell de valoració de la persona que ha fet el guiatge de les visites.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

“APROPA'T AL ROMÀNIC DEL BAIX TER” VISITES D'ESTIU

Arran de l'exitosa experiència de les visites al romànic del període de Setmana Santa d'enguany, aquest estiu s'ha programat una proposta de descoberta del patrimoni romànic per apropar-ne els elements més destacables de l'àmbit del Baix Ter als veïns i veïnes i als visitants temporals del nostre territori.

La programació de visites s'ha dut a terme cada dijous a la tarda entre l'11 de juliol i el 15 d'agost a les esglésies de Sant Joan de Bedenga (Bellcaire d'Empordà), Santa Maria de la Tallada i Sant Esteve de Marenyà (La Tallada d'Empordà), Sant Pere de la Vall (Verges) i Sant Julià de Boada i Sant Pau de Fontclara (Palau-sator).

Les visites han estat elaborades i executades per la historiadora Ariadna Comas, i la valoració és positiva. Hi ha hagut un total de 101 persones que al llarg de les 12 visites que s'han dut a terme han visitat els sis elements romànics.

Agraïm, des d'aquestes línies, la col·laboració tant dels ajuntaments dels municipis on se situen aquestes esglésies com dels rectors del Bisbat de Girona que en són titulars, així com d'aquelles persones que han facilitat la gestió d'obertura per poder efectuar les visites amb la màxima qualitat de servei.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

ES COMPLETA L'ESTUDI DEL FONS VICENÇ BOU

Aquest tercer trimestre del 2024 s'han portat a terme al Museu de la Mediterrània uns treballs relacionats amb el fons documental de Vicenç Bou, dipositat al Centre de Documentació del Museu.

Vicenç Bou i Geli va ser un important compositor i instrumentista torroellenc que va tenir un paper important en la consolidació i expansió de la sardana a Catalunya. El seu fons va arribar al Museu de la Mediterrània gràcies a un donatiu de la família. A principis del 2000 es va realitzar l'inventari d'una part d'aquests fons però al Centre de Documentació encara hi havia una part que no s'havia treballat.

Ara, a través del Museu de Suport Territorial-Baix Ter, s'han efectuat aquests treballs. A partir de la tasca de la musicòloga Maika Casalí, s'han pogut ordenar i categoritzar una gran quantitat de documents. Els més importants i nombrosos han estat partitures manuscrites tot i que també s'han documentat llibres, fotografies, correspondència i documents històrics.

Amb aquest treball, tot el Fons Bou està inventariat i a disposició de tot el públic al Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

VISITA TÈCNICA AL MST LA NOGUERA

El passat dia 16 de setembre es va dur a terme la visita tècnica al MST de la Noguera on es varen reunir els equips de treball dels diversos Museus de Suport Territorial d'arreu de Catalunya.

Aquestes trobades esdevenen reunions de treball on s'intercanvien qüestions tècniques així com bones pràctiques i experiències de les diferents aplicacions del programa MST en cada territori.

En aquesta ocasió, les companyes de la Noguera varen mostrar la museografia renovada del Museu de la Noguera de Balaguer, una visita a la Baronia de Sant Oïme per a explicar els sistemes de difusió patrimonial d'espais remots, l'ús de l'Espai Orígens de Camarasa i la gestió patrimonial del jaciment arqueològic paleolític de La Roca dels Bous situat a Sant Llorenç de Montgai.

FORMACIÓ EN PROTECCIÓ PATRIMONIAL

El dia 25 de setembre va tenir lloc la sessió formativa dirigida eminentment a càrrecs electes i personal tècnic dels ajuntaments interessats per a aprofundir en els procediments de protecció del patrimoni cultural a nivell local, així com per saber quines són les línies d'ajuts que s'ofereixen des de la Generalitat de Catalunya per afrontar aquesta tasca.

La formació fou a càrrec de Tània Àlvarez Herraiz i d'Anna Almacellas Visa, Cap de la secció de Protecció i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic, i Arquitecta de la Secció de Protecció del Patrimoni Arqueològic, respectivament.

A la sessió formativa van assistir-hi diversos càrrecs electes dels municipis, membres del Consell Comarcal del Baix Empordà, tècnics dels ajuntaments així com tècnics del mateix servei d'arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

La sessió es pot recuperar íntegrament a la pàgina web del Museu de la Mediterrània.

FÒRUM DE RECERCA DEL BAIX TER

El proper dissabte dia 16 de novembre se celebrarà una nova edició del Fòrum de Recerca del Baix Ter. Aquesta serà la dotzena edició del Fòrum de Recerca, una jornada per conèixer investigacions, projectes i treballs relacionats amb el Baix Ter i és una activitat oberta a tothom. La jornada és impulsada pel Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània i té la col·laboració de l'Arxiu Municipal de Torroella de Montgrí. Cada edició es fa a un poble diferent per a promoure la itinerància de la jornada i, aquest any, el Fòrum es portarà a terme al municipi de Jafre.

A continuació us avancem el programa de les comunicacions que es duran a terme al XII Fòrum de Recerca del Baix Ter, a partir de les 10 h del matí, a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Jafre.

Programa

- *Salvem l'illa d'Avall, l'últim meandre del Ter a càrrec de Lluís Auquer i Maria Lloveras*
- *Les col·lectivititzacions a Torroella de Montgrí, 1936-1939 a càrrec de Miquel Sais*
- *Introducció al món colonial de Torroella de Montgrí i l'Estartit a càrrec de Sofia Borrego*
- *Ullà, abans i ara a càrrec de Cristina Rostey i Maria Ribas*
- *L'aeròdrom de Canet de la Tallada a càrrec de Jaume Puig*
- *Usos ancestrals de les plantes. Remeis de mas a Torroella a càrrec d'Anna M. Oliva*

Pausa - esmorzar

- *Presentació de la Guia de fons documentals de Torroella de Montgrí i l'Estartit a càrrec d'Anna Company*
- *El Fons Vicenç Bou a càrrec de Maika Casalí*
- *L'istiu etern de Pilar i Marta Elias Pagès: un viatge a l'Estartit dels anys 30 a càrrec de Gemma Busquets*
- *L'Estartit, mestres i alumnes, 1859-2022 a càrrec d'Antoni Quintana*
- *Els negocis de Bellcaire d'Empordà des de finals del segle XIX a càrrec de Ramon Mas*
- *Conservació de la població reproductora de corriol camanegre al PNMMBT a càrrec de Santi Ramos*

Tothom hi és convidat!

Vista de Jafre des del camí de l'Illa

